

Weg met Urania

USA 2017

 Hilde Willemsen

In *Weg met Urania* halen we herinneringen op aan voorbije Astroreizen. Zo blikten we in 2020 terug op beroemde sterrenwachten die we bezochten. In 2021 staan de meest memorabele eclipsreis-momenten van de voorbije 23 jaar op het programma! Daarbij nemen we je mee naar vijf werelddelen. Als laatste in deze reeks: Amerika, op 21 augustus 2017 het decor voor The Great American Eclipse!

USA... All day...

Een zonsverduistering die dwars door de Verenigde Staten loopt, tijdens de zomervakantie... Dat kon niet anders dan een Big Event worden! *And a Big Event it became!*

De eclips startte bij zonsopkomst in het midden van de noordelijke Stille Oceaan. De maanschaduw raakte land in Oregon om dan over de staten Idaho, Wyoming, Nebraska, Kansas, Missouri, Illinois, Kentucky, Tennessee, Georgia, North Carolina en South Carolina te lopen. Vandaar ging het eclipspad verder over de Atlantische Oceaan om uiteindelijk bij zonsopgang te eindigen ten zuiden van Kaapverdië. Geen enkel eiland, geen enkel ander land dan de VS werd geraakt door deze eclips!

Het was meer dan 100 jaar geleden dat zich dat nog eens had voorgedaan! Meer bepaald

de eclips van 8 juni 1918 volgde een enigszins vergelijkbaar pad dwars door de VS. De laatste totale zonsverduistering die in op zijn minst in één Amerikaanse staat zichtbaar was, was die van 11 juli 1991. Dat eclipspad liep voor het grootste deel door Midden- en Zuid-Amerika, maar ook over twee van de Hawaïaanse eilanden (Maui en Big Island).

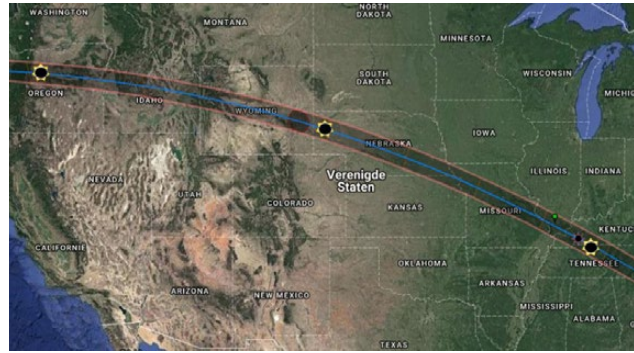
De Amerikaanse eclipsjager Michael Zeiler, in het dagelijkse leven ook specialist in geografische informatiesystemen, becijferde dat 12,2 miljoen Amerikanen of zo'n 3,8 % van de Amerikaanse bevolking in het totaliteitsgebied van deze eclips woonden. Bijna 40 % van alle Amerikanen bevonden zich op minder dan 300 mijl van de totaliteit. Deze en een heleboel andere wetenswaardige cijfers vind je nog steeds terug op de website greatamericaneclipse.com.

Drie reizen voor één eclips!

De Amerikanen zaten dus al een tijdje op hun eclipsghonger en het stond dan ook in de sterren geschreven dat de 2017-eclips veel volk op de been zou brengen. Amerikanen zijn een reisgraag volkje en de VS zijn een goed reisbaar land. Voeg daarbij de excellente timing—zomervakantie—en de ruime keuze aan bestemmingen op het eclipspad en het mag duidelijk wezen: er zou veeeeeel volk afzakken naar de Great American Eclipse!

Reeds in 2014 begonnen we met de voorbereidingen voor twee eclipsreizen. Eén naar Oregon—statistisch gezien de beste weerkaarten—en een tweede naar Nebraska, ook uitstekend qua kansen op heldere hemel.

Naarmate 2017 dichterbij kwam, werd het duidelijk dat er meer gegadigden dan plaatsen zouden zijn en toen de mogelijkheid zich voordeed om een derde bestemming te combineren met een muzikale astorois, werd besloten om een derde reis op touw te zetten: naar de regio waar de eclips het langst duurde, maar waar ook de weerkansen iets minder gunstig waren. Maar wie niet waagt, niet wint...

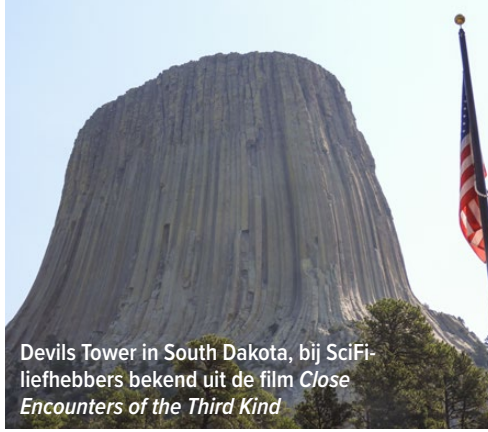
Uiteindelijk zouden we met meer dan 100 eclipsliefhebbers, verspreid over drie groepen, westwaarts vliegen. De grootste groep—60 stuks—koos voor de rondreis doorheen het centrale deel van de Verenigde Staten. Vertrekend vanuit de mormonenhoofdstad Salt Lake City (Utah) noordwaarts naar de grote parken van Wyoming (Grand Teton en Yellowstone), vervolgens oostwaarts tot in South Dakota met bezoeken aan Devils Tower, Deadwood, Badlands National Park en Mount Rushmore. Dan naar Nebraska voor de eclips, en als afsluiter eindigen in Denver met Rocky Mountains National Park, Pikes Peak en Garden of the Gods.

Buitenaardse kleuren en landschappen in Yellowstone National Park

Rijden door the Great
Planes of Nebraska...

Devils Tower in South Dakota, bij SciFi-
liefhebbers bekend uit de film *Close
Encounters of the Third Kind*

Het Wilde Westen...
(Cheyenne, Wyoming)

Groepsfoto voor Mount Rushmore
(South Dakota)

Groep 2 reisde naar Oregon, met het kleine stadje Madras als eclipslocatie. Die plaats was ons al jaren op voorhand getipt als ‘the place to be’. Alleen, heel de Amerikaanse Westkust had dezelfde tip gekregen. Gevolg: zelfs twee jaar tevoren was er al geen hotel-accommodatie meer te vinden in of dichtbij het totaliteitspad. Madras is nu ook niet bepaald een metropool... Het zou dan ook de voorbereiding van deze reis zijn die ons met stip het meeste hoofdbrekers bezorgde. Met de doodleuke boodschap, enkele weken voor vertrek, dat de buschauffeur op de eclipsdag niet meer dan vier uren zou mogen rijden, en dat we de trip konden annuleren als we dat wensten. Oops! Ten slotte zou het allemaal goed komen, zoals je kan lezen in het reisverslag op de Urania-

Orca's spotten
nabij Orcas Island.
Foto: Erwin Boffé

San Juan eilanden.
Foto: Jan van Dooren

website. De itinéraire van deze reis: vertrekken in Portland en dan noordwaarts naar de monding van de Columbia-rivier en vervolgens naar het Hoh Rain Forest en het Olympisch schiereiland. Dan naar de San Juaneilanden en Seattle. Via Mount Rainier en Mount Saint Helens naar The Dalles, uitvalsbasis voor de eclips! Ten slotte terug naar Portland, waarbij het geplande bezoek aan Crater Lake vervangen werd door Mount Hood. De combinatie van bosbranden en post-eclips-files maakten Crater Lake onbereikbaar..

De derde groep combineerde de eclips met muziek en Amerikaanse couleur locale... De reis startte in Atlanta, en vandaaruit ging het naar Chattanooga, met onderweg bezoek aan Coca Cola en CNN. Bezoek aan Ruby Falls en de Lookout Mountain in Tennessee. Verder door naar Nashville met een dag in het teken van de muziek, met o.m. een bezoek aan de Historic RCA Studio B en het Johnny Cash museum. Eclipsdag. Ten slotte naar Memphis met o.m. bezoek aan Casey Jones Village, de Sun Studio waar Elvis zijn eerste plaat opnam, en Beale Street, waar in 1968 Martin Luther King werd vermoord. De reis eindigde met bezoek aan Graceland en de Gibson Guitar Factory, en als afsluiter een dinner buffet in de wereldberoemde BB King's Blues Club 'Beale Street'.

Groepsfoto Oregon-groep.
Foto: Erwin Boffé

Beale Street met B.B. King's Blues Club in de achtergrond.
Foto: Didier Van Hellemont

Elvis Presley's Pink Cadillac.
Foto: Didier Van Hellemont

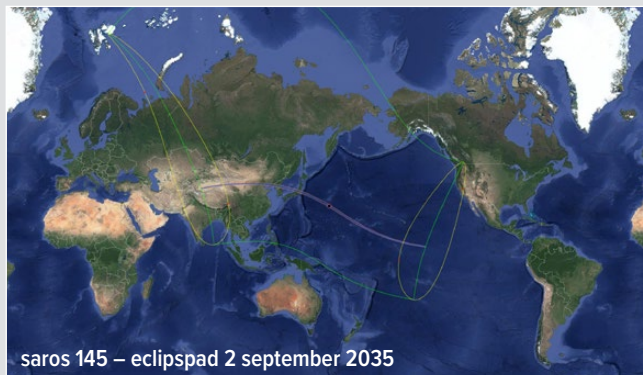
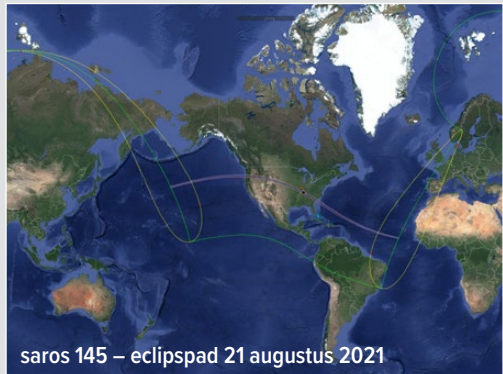
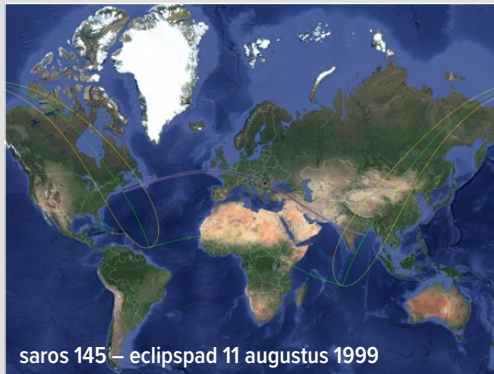
Foto: Didier Van Hellemont

SAROS

Voor vele eclipsliefhebbers was er nog een extraatje bij de eclips van 21 augustus 2017! Want dit was dezelfde eclips als... die van 11 augustus 1999, die ook in België door velen gezien werd!

Eclipsen herhalen zich elke 18 jaar. Meer precies om de 6585,3 dagen. Na deze periode nemen zon, maan en aarde exact dezelfde posities in ten opzichte van elkaar. De tijdsspanne van 18 jaar, 10 (of 11, naargelang er vier of vijf schrikkeldagen in deze periode zitten) dagen en 8 uur heet saros-periode.

Op ieder moment zijn er zo'n 40 series tegelijk actief. De totale verduisteringen van 1999 en 2017 behoren allemaal tot saros 145, evenals die van 1891, 1909, 1927, 1945, 1963, en 1981. Voor de volgende eclips van deze reeks is het wachten tot 2 september 2035, en wil je ze meemaken, moet je naar het Verre Oosten reizen. Het eclipspad loopt dan door China, Noord-Korea en Japan en verder over de Stille Oceaan. De volgende zonsverduistering uit deze saros, op 12 september 2053, doet zich voor op ongeveer dezelfde lengteligging als die van 1999, maar is dan zuidelijker geschoven. In Zuid-Spanje is deze eclips nog totaal, maar het grootste deel van het totaliteitspad loopt over Noord-Afrika en de Indische Oceaan. De saros-cyclus was al bekend bij de Babyloniërs. Sommigen menen dat de oorsprong van het woord saros daar moet gezocht worden, maar dat staat allerm minst vast. Wel is zeker dat de Babyloniërs of Chaldeeërs met de genoemde periode van ongeveer 18 jaar vertrouwd waren. Daarom wordt ze ook wel de Chaldeeïsche periode genoemd.

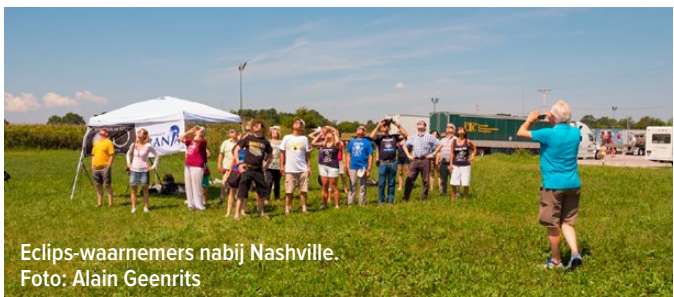
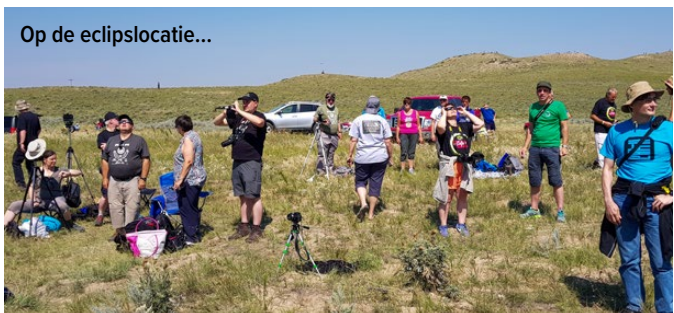

Totaliteit. Foto Tom Alderweireldt

Camera Obscura-plezier met huis-tuin- en keukennmiddelen

Op de eclipslocatie...

Eclips-waarnemers nabij Nashville.
Foto: Alain Geenrits

Drie keer de hoofdprijs!

En ja, alle groepen konden genieten van een geslaagde en wolkeloze eclips!

De grote groep, zich verplaatsend in twee mega-grote bussen, had keuze uit twee vooraf vastgelegde eclipslocaties maar ging, op basis van lastminuteweersvoorspellingen, uiteindelijk nog voor een andere plaats waardoor ze de eclips niet vanuit Nebraska maar van net over de grens in Wyoming zouden bekijken.

De Oregon-groep, die buiten het totaliteitsgebied logeerde, vertrok al om 2 uur in de och-

tend richting waarnemingsplaats in Madras. De gevreesde monsterfiles bleken er niet te zijn... of liever, die waren er de dagen voordien al geweest... 'iedereen' was al in het totaliteitsgebied. Een opgeluchte reisleader Erwin kon al om 6 uur 's ochtends een geruststellend bericht sturen naar reisleader Werner (van de grote groep), zodat die ook opgelucht was, althans toch al over het ter plaatse geraken van de Oregon-groep (want op dat moment was er in Nebraska nog enige ongerustheid omwille van dichte ochtendmist... maar ook dat kwam dus goed...).

De jonge maan.
Foto: Didier Van Hellemont

Het weer was schitterend, de eclipslocatie mooi gelegen (maar wel heel druk bevolkt) en de zonsverduistering perfect geslaagd!

En ook de muzikale groep, in het meer vochtige en orkaan-gevoelige zuiden van de VS, kon op de eclipsdag genieten van een quasi-wolkeloze hemel.

Als kers op de geslaagde eclipsstaart namen de Nashville-reizigers als eersten de terugkerende maan waar, amper 30,5 uur na de zonsverduistering, kort na een mooie zonsondergang aan de oevers van de Mississippi. Great American Eclipse: Missie Urania eclipsreizen geslaagd! ■

Een uitgebreider reisverslag inclusief foto's kan je lezen op de reisverslagenpagina van de Urania-website:

www.urania.be/urania/astroreizen/reisverslagen/reisverslag-eclipsreizen-usa-augustus-2017

Van de grote reis vind je een fotoalbum op de Astroreizen Flickr pagina:

www.flickr.com/photos/astroreizen/albums/72157688521645175

Epiloog

En daarmee hebben we in deze reeks een eclips op elk continent beleefd. Elk continent? Nee, eentje blijft onbezocht... Antarctica... Daar hopen we spoedig verandering in te brengen! Wat lang een onbereikbare droom leek, begon na de eerste Astroreizen-Antarctica-expeditie in 2018 toch te dagen: een eclips meemaken op Antarctica. De totale zonsverduistering van 4 december 2021 speelt zich—deels—af in een bereikbaar stuk van het zuidpoolgebied. We namen de uitdaging aan..., alles ging goed, tot in maart 2020 de pandemie toesloeg! Op het moment van dit schrijven ziet het er naar uit dat deze expeditie, mits inachtneming van een heleboel covid-regels, zal kunnen doorgaan. In dat geval lees je er zeker meer over ergens in een 2022-Sterrenwachter-nummer!